

Bruxelles, den 4. december 2023
(OR. en)

16335/23

CT 192
ENFOPOL 530
COTER 235
JAI 1612

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
dato:	4. december 2023
til:	delegationerne

Tidl. dok. nr.:	15404/23
-----------------	----------

Vedr.:	Rådets konklusioner om håndtering af personer, der er løsladt fra fængsel og kan udgøre en potentiel terrortrussel
	– <i>Rådets konklusioner (4. december 2023)</i>

Vedlagt følger til delegationerne Rådets konklusioner om håndtering af personer, der er løsladt fra fængsel og kan udgøre en potentiel terrortrussel, som blev godkendt af Rådet (retlige og indre anliggender) på 3992. samling den 4. december 2023.

RÅDETS KONKLUSIONER

om håndtering af personer, der er løsladt fra fængsel og kan udgøre en potentiel terrortrussel

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

SOM PÅ NY BEKRÆFTER, at terrorisme er et angreb på Den Europæiske Unions grundlæggende værdier og på menneskerettighederne og fortsat udgør en alvorlig trussel mod medlemsstaterne,

SOM PÅPEGER, at kampen mod terrorisme fortsat er en prioritet på Rådet for Den Europæiske Unions dagsorden, som det senest blev fremhævet i dets konklusioner om beskyttelse af europæerne mod terrorisme: resultater og næste skridt, som blev vedtaget den 9. juni 2022¹,

SOM TAGER HENSYN TIL, at Det Europæiske Råd i sine konklusioner af 11. december 2020² opfordrede medlemsstaterne til at intensivere indsatsen for at gøre fuld brug af europæiske databaser og informationssystemer, navnlig for så vidt angår registrering i databaserne af relevante oplysninger om personer, der af enkelte medlemsstater vurderes at udgøre en alvorlig terrortrussel eller voldelig ekstremistisk trussel,

SOM NOTERER SIG, at Rådet for Den Europæiske Union i sine konklusioner om forebyggelse og bekæmpelse af radikaliserings i fængsler og om håndtering af terrorister og voldelige ekstremister efter løsladelse, som blev vedtaget den 6. juni 2019³, anførte, at yderligere overvågning af radikaliserede enkeltpersoner, der på grundlag af en risikovurdering skønnes at udgøre en fortsat risiko efter løsladelsen, kan sikres fra sag til sag i overensstemmelse med national ret og under overholdelse af proportionalitetsprincippet og den berørte persons grundlæggende rettigheder,

SOM MINDER OM, at Rådet i de samme konklusioner understregede, at foranstaltninger efter løsladelsen også kan være nyttige med henblik på at forhindre terrorister eller voldelige ekstremister eller lovovertrædere, der er blevet radikaliseret før eller under deres afsoning i fængsel, i at deltage i voldelige aktiviteter efter løsladelsen,

¹ 9997/22.

² EUCO 22/20.

³ 9727/19.

SOM MINDER OM, at Rådet i de samme konklusioner anførte, at informationsudvekslingen om radikaliserede indsatte mellem EU-medlemsstaterne på bi- eller multilateral basis, i det omfang national ret tillader det, kan være et værdifuldt værktøj, f.eks. når de delte oplysninger vedrører tidligere indsatte, der vender tilbage eller rejser til andre medlemsstater,

SOM NOTERER SIG, at det i disse samme konklusioner påpeges, at en bedre udnyttelse af de eksisterende informationssystemer (herunder Schengeninformationssystemet (SIS)) kan være til gavn,

SOM TAGER HENSYN TIL, at Rådet i sine konklusioner om indre sikkerhed og et europæisk politipartnerskab, som blev vedtaget den 24. november 2020⁴, anførte, at der fortsat bør fokuseres særligt på hjemvendte fra konfliktområder samt på fængsler og løsladte fanger,

SOM PÅPEGER, at Rådet i de samme konklusioner opfordrede medlemsstaterne til at være særlig opmærksomme på personer, som af medlemsstaterne vurderes at udgøre en terrortrussel eller voldelig ekstremistisk trussel, og understregede, at det i et Europa uden indre grænser skal sikres, at oplysninger deles pålideligt og hurtigt, når disse personer rejser eller retter henvendelse til enkeltpersoner eller netværk i andre medlemsstater,

SOM UNDERSTREGER, således som det fremgår af de samme konklusioner, at Rådet anser det for vigtigt at indlæse personer, som af de enkelte medlemsstater vurderes at udgøre en alvorlig terrortrussel eller voldelig ekstremistisk trussel, i de relevante europæiske databaser og informationssystemer, medmindre retlige eller operationelle hensyn tilsiger andet,

SOM NOTERER SIG, at den fælles erklæring fra EU's indenrigsministre om de seneste terrorangreb i Europa opfordrede til udveksling af oplysninger om de personer, der udgør en terrortrussel eller voldelig ekstremistisk trussel,

⁴ 13083/1/20 REV 1.

SOM UNDERSTREGER, at bestræbelserne på at øge udvekslingen af oplysninger og forståelsen af de personer, der udgør en terrortrussel eller voldelig ekstremistisk trussel, såsom *Gefährder*-projektet⁵ allerede udfolder sig i form af drøftelser på ekspertniveau, oprettelsen af et kompendium over medlemsstaternes retshåndhævende myndigheders tilgange til vurdering af personer, der betragtes som en potentiel terrortrussel eller voldelig ekstremistisk trussel, og håndtering af dem samt udviklingen af en fælles forståelse af og ikkebindende vejledende kriterier for behandlingen af oplysninger om sådanne personer og indlæsningen heraf i europæiske databaser og informationssystemer. Dette arbejde er rettet mod personer, der betragtes som en potentiel terrortrussel eller voldelig ekstremistisk trussel, herunder personer, der er dømt for terrorisme, eller radikaliserede indsatte, der er dømt for andre strafbare handlinger, og som er blevet eller vil blive løsladt og på grundlag af en individuel risikovurdering skønnes at udgøre en fortsat risiko efter løsladelsen,

SOM NOTERER SIG, at Europol i sin seneste TE-SAT-rapport⁶ understregede, at løsladelsen af radikaliserede personer fra fængsler fortsat giver anledning til bekymring for medlemsstaterne, da disse personer kan fortsætte proselytiske handlinger uden for fængslerne og blive involveret i forberedelsen af terrorangreb, og tilføjede, at radikaliserede jihadister kan udgøre en risiko for vold eller planlægge angreb, efter at de er blevet løsladt,

SOM TAGER HENSYN TIL, at Unionen allerede har været udsat for flere jihadistangreb, der involverede gerningsmænd, som var løsladte fanger på det tidspunkt, hvor de begik angrebet⁷,

⁵ Udviklingen af ikkebindende fælles vejledende kriterier for en fælles forståelse mellem EU-medlemsstaternes retshåndhævende myndigheder af, hvornår en person bør betragtes som en potentiel terrortrussel eller voldelig ekstremistisk trussel, og for behandlingen af oplysninger om sådanne personer og indlæsningen heraf i europæiske databaser og informationssystemer.

⁶ Europol (2023), European Union Terrorism Situation and Trend Report (TE-SAT) https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/Europol_TE-SAT_2023.pdf

⁷ Europol (2021), European Union Terrorism Situation and Trend Report (TE-SAT) https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/tesat_2021_0.pdf

SOM UNDERSTREGER, at der i løbet af de kommende fem år i Unionen vil blive løsladt et betydeligt antal personer, der er blevet dømt for terrorhandlinger eller dømt for andre strafbare handlinger og efterfølgende er blevet radikaliseret i fængslet. Dette specifikke aspekt vil kræve, at de kompetente myndigheder øger både deres risikostyrings- og overvågningsindsats i overensstemmelse med eksisterende kapaciteter og den tilsvarende prioritering samt en tilbagetræknings- og reintegrationsindsats efter fængselsophold,

SOM MINDER OM, at Rådet i sine konklusioner om beskyttelse af europæerne mod terrorisme: resultater og næste skridt, der blev vedtaget den 9. juni 2022, fremhævede SIS' afgørende betydning med alle de mulige kapaciteter, som systemet tilbyder, for deling af oplysninger, der kan bistå medlemsstaterne med at opdage og overvåge personer, som udgør en terrortrussel,

SOM NOTERER SIG, at Europol siden marts 2021 har modtaget rapporter om SIS-hit på terrorrelaterede indberetninger og yder støtte til medlemsstaterne,

SOM YDERLIGERE NOTERER SIG, at ovennævnte konklusioner henviste til den operationelle merværdi af at videreudvikle proceduren efter et hit for fremmedkrigere, der er registreret i SIS, og som udgør en alvorlig trussel, på grundlag af frivillig modtagelse af meddelelser om hit,

SOM MINDER OM, at det fornyede SIS blev taget i drift den 7. marts 2023 med et udvidet anvendelsesområde, herunder nye yderligere kategorier af indberetninger og flere data, navnlig nye typer biometriske data og nye funktioner, hvilket tilvejebringer yderligere væsentlige værktøjer til at bekæmpe terrorisme og grov kriminalitet,

SOM ANERKENDER den potentielle trussel fra løsladte personer, der er dømt for terrorhandlinger, eller radikaliserede indsatte, der er dømt for andre strafbare handlinger,

SOM FREMHÆVER behovet for at fremme udvekslingen af oplysninger mellem medlemsstaterne om data vedrørende personer, der kan udgøre en terrortrussel, i overensstemmelse med national ret og EU-retten og under overholdelse af proportionalitetsprincippet og de berørte personers grundlæggende rettigheder,

SOM samtidig UNDERSTREGER betydningen af at beskytte de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder for løsladte fanger, særlig dem, der ikke længere udgør en trussel,

OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE TIL:

i overensstemmelse med national ret og under overholdelse af proportionalitetsprincippet og de berørte personers grundlæggende rettigheder AT FREMME vedtagelsen af foranstaltninger efter løsladelsen vedrørende løsladte personer, der er dømt for terrorisme, eller radikaliserede indsatte, der er dømt for andre strafbare handlinger, og som udgør en potentiel terrortrussel,

AT VIDEREUDVIKLE risikovurderingen og -styringen eller overvågningen af løsladte personer eller personer, der snart skal løslades, efter en tilgang mellem flere instanser, der fremmer alle involverede interessenters deltagelse og koordinering,

inden for rammerne af gældende ret AT STYRKE udvekslingen af oplysninger, både bilateralt og på EU-plan, vedrørende personer, der er dømt for terrorisme eller for andre strafbare handlinger, og som er løsladt eller snart skal løslades efter at have afsonet deres dom, når en risikovurdering viser, at de stadig er radikaliserede og udgør en terrortrussel,

i overensstemmelse med national ret og i god tid inden en eventuel løsladelse AT DELE oplysninger i EU om fængselsindsatte, der vurderes at udgøre en terrortrussel, ved i SIS at indlæse oplysningerne om dem, og hvis sådanne indsatte overvåges inden for rammerne af retshåndhævelse, ved hjælp af Europols informationssystem (EIS) og Europolanalyseprojekterne. Dette bør foretages i overensstemmelse med EU's og medlemsstaternes retlige krav, operationelle begrænsninger, under overholdelse af proportionalitetsprincippet og med respekt for de grundlæggende rettigheder for at sikre, at personer, der udgør en terrortrussel, medtages i EU's databaser, og for at lette kontrollen af de pågældende personer i disse systemer, herunder af deres biometriske data,

AT UNDERSØGE muligheden for at udvide drøftelserne om effektiv udveksling af oplysninger efter SIS-hit vedrørende indberetninger om terrorhandlinger, herunder om fremmedkrigere, som udgør en alvorlig trussel, til gavn for alle de medlemsstater, der ønsker at modtage sådanne oplysninger, til udveksling af oplysninger efter SIS-hit vedrørende terrorister eller voldelige ekstremister eller lovovertrædere, der er blevet radikaliseret under deres afsoning i fængsel,

AT TILSLUTTE SIG bestræbelserne og udveksle bedste praksis om, hvordan forbindelserne med prioriterede tredjelande kan styrkes for i overensstemmelse med medlemsstaternes nationale lovgivning at lette udsendelse af udenlandske radikaliserede lovovertrædere, der er løsladt fra fængsel, og som på grundlag af oplysninger såsom retsdomme eller efterretninger fra de myndigheder, der er ansvarlige for den nationale sikkerhed, udgør en potentiel terrortrussel,

OPFORDRER KOMMISSIONEN TIL:

AT FORTSÆTTE med, på anmodning af medlemsstaterne, at støtte dem i forbindelse med udvikling, gennemførelse og standardisering af risikovurderingsværktøjer, både vedrørende personer, der er dømt for terrorhandlinger, og vedrørende radikaliserede indsatte, der er dømt for andre strafbare handlinger, under hensyntagen til udviklingen i terrortruslen og det deraf følgende behov for at tilpasse værktøjerne i nødvendigt omfang, samt i forbindelse med indsamling af de videnskabelige data, der er nødvendige for empirisk validering af disse værktøjer og for evidensbaseret beslutningstagning om håndtering og overvågning af løsladte lovovertrædere, der udgør en terrortrussel,

AT FORTSÆTTE, i det omfang gældende ret tillader det, med at lette udvekslingen af oplysninger om personer, der betragtes som en potentiel terrortrussel eller voldelig ekstremistisk trussel, herunder personer, der er dømt for terrorisme eller for andre strafbare handlinger og efterfølgende er blevet radikaliseret, og som er blevet løsladt eller snart skal løslades, også ved at tilskynde til anvendelse af eksisterende værktøjer, navnlig SIS, og, hvis sådanne personer overvåges inden for rammerne af retshåndhævelse, Europol's informationssystem (EIS) og Europolanalyseprojekterne,

AT STØTTE medlemsstaternes styrkelse af forbindelserne med prioriterede tredjelande for at lette udsendelsen af udenlandske radikaliserede indsatte, der er blevet løsladt fra fængsel, til deres oprindelseslande,

AT FREMME, med støtte fra Europol inden for rammerne af dets mandat og i overensstemmelse med national ret og EU-retten, udveksling af god praksis mellem medlemsstaterne, navnlig for udførelse af trusselsvurderinger forud for løsladelse af dømte personer og for pålæggelse af tilsynsforanstaltninger eller sikkerhedsforanstaltninger efter løsladelse.